

Puheenjohtaja
Enna Rantala
p. 045 78765000
nuvakangasala@gmail.com

Kannanottopyyntö

PMV 17.8.2021

Aloite äänestysikärajan muuttamisesta 16-vuoteen

Meidän tavoite on saada paikallisvaaleihin (kunta- ja aluevaaleihin) äänestysikäraja 16-vuoteen.

Miksi äänioikeus 16-vuotiaille olisi hyvä asia:

- Koska kuntatasolla tehdyt päätökset vaikuttavat eniten nuoriin
- Nuorten ääniä ei kuunnella kunnallispolitiikassa tarpeeksi
- Demokratiakasvatus edustukselliseen järjestelmään sidotut mahdollisuudet nostaa nuorten ääntä esiin ja päästä vaikuttamaan itselle tärkeisiin asioihin luo luottamusta yhteiskuntaan ja omaan kaupunkiin kokonaisuudessaan.
- Kolmasosa äänestysikäisistä on eläkeläisiä. Sen vuoksi puolueille on antoisaa ajaa heidän oikeuksiaan. Vaaraksi jää, ettei nuorten asioiden, kuten koulutusleikkausten torjumisen, eteen tehdä riittävästi töitä. Jos ikärajaan tehtäisiin muutos, nuoret tulisivat kuulluiksi ja puolueet ottaisivat todennäköisemmin huomioon heitä koskevat asiat.
- Äänioikeuden ja vaalikelpoisuuden ei tarvitsisi kulkea käsi kädessä, eikä äänestysikärajan laskeminen näin ollen edellyttäisi täysi-ikäisyyden määritelmän muuttamista.
- Nyt tehtävillä päätöksillä sen sijaan on kauaskantoiset seuraukset, jotka vaikuttavat eniten juuri nuorten tulevaisuuteen. Esimerkiksi ilmastonmuutokseen ja ympäristönsuojeluun liittyvät päätökset on tehtävä niin, että maapallo säilyy elinkelpoisena mahdollisimman pitkään. Äänioikeuden myöntäminen 16 vuotta täyttäneille ja sen myötä heidän osallistamisensa päätöksentekoon parantaisi nuorten mahdollisuuksia osallistua tulevaisuutensa rakentamiseen.
- Äänestysikärajan alentamisen esimerkkiä näyttää Itävalta, joka ensimmäisenä Euroopan valtiona laski äänestysikärajan kaikissa vaaleissa 16 ikävuoteen vuonna 2007. Virossa 16 vuotta täyttäneillä on äänioikeus paikallisvaaleissa, ja sama käytäntö on voimassa myös esimerkiksi joillakin Saksan ja Sveitsin alueilla. Suomella olisi nyt hyvä mahdollisuus toimia yhtenä edelläkävijävaltiona ja ensimmäisten joukossa edistää väestön eri ikäryhmien välistä tasa-arvoa päätöksenteossa antamalla äänioikeus 16-vuotta täyttäneille paikallisvaaleihin, ja parantaa Suomen jo valmiiksi hyvää kansainvälistä mainetta.

Puheenjohtaja
Enna Rantala
p. 045 78765000
nuvakangasala@gmail.com

- Äänioikeus parantaisi nuorten yhteiskunnallista asemaa, vahvistaisi demokratiaa ja samalla lisäksi kiinnostusta yhteisten asioiden hoitamista kohtaan.
- Nuorten osallisuus ja poliittinen aktivoiminen ovat laajasti hyväksytyjä tavoitteita. Paras tapa taata nuorten äänen kuuluminen on antaa heille äänioikeus. Tällä hetkellä monilta nuorilta puuttuvat aidot vaikuttamismahdollisuudet, koska monissa kunnissa ei vielä ole toimivaa osallisuusrakennetta, kuten nuorisovaltuustoa.
- Kirkollisvaaleissa äänestysikäraja on jo 16-vuotta.

Lailliset muutostarpeet

Perustuslain 14§ sanoo, että "Jokaisella suomen kansalaisella ja maassa vakinaisesti asuvalla ulkomaalaisella, joka on täyttänyt kahdeksantoista vuotta, on oikeus äänestää kunnallisvaaleissa ja kunnallisessa kansanäänestyksessä sen mukaan.", kuntalaki 20§ sanoo, että "Äänioikeus kunnassa toimitettavissa kuntavaaleissa on Suomen taikka muun Euroopan unionin jäsenvaltion, Islannin tai Norjan kansalaisella, joka viimeistään vaalipäivänä täyttää 18 vuotta ja jonka kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan 51. päivänä ennen vaalipäivää päivän päättyessä. Äänioikeus kuntavaaleissa on myös muulla edellä säädetyt edellytykset täyttävällä ulkomaalaisella, jos hänellä mainittuna ajankohtana on ollut kotikunta Suomessa kahden vuoden ajan.". Tiivistetysti, Perustuslain 14§ on tärkein kohta, mikä pitää muuttaa, koska se vaikuttaa muihin, asiasta annettuihin lakeihin (kuntalaki ja vaalilaki) ja hyvinvointialueista annettu laki.

Kangasalan nuorisovaltuuston puolesta
Aloitteen valmistelleet

Nanna Kääriäinen

Alvar Malkavaara

Enna Rantala, puheenjohtaja
045 78765000
nuvakangasala@gmail.com

Kasper Räsänen, sihteeri